

Tannisbugt Naturpleje Foto: Britt Mejer Christensen

Foråret er over os og ENDELIG er der godt nyt om naturnationalparkerne!

Kære medlem af Danmarks Vilde Natur

Vi hilser foråret velkommen med et spritnyt, men langt, nyhedsbrev med nyt om NNP, spændende natur-ture med DVN, resultatet af repræsentantskabsmødet, vedtagelsen af EUs naturgenopretningsforordning, Naturmødet til maj og det løse.

DVN har en række rigtig gode ture ud i naturen på paletten, og vi håber at du vil tage dig selv og familie og venner med, og møde nogle af lokalafdelingernes ildsjæle i noget af den bedste natur vi har! Måske du også kigger forbi vores stand på Naturmødet til maj?

Det skal ikke være nogen hemmelighed, at vi i DVN har været lidt modløse over den meget lange pause NNP-processen har haft, og at vi med bekymring har afventet de nye aftaler om parkerne. Vi er indtil videre åndet nogenlunde lettet op, for loven består og det lader til at de udpegede bestyrelses beføjelser vil strække sig kun marginalt længere end de forhenværende NNP-projektgrupper. Vi

fokuserer i disse dage alle kræfter på at få sæde i de nye bestyrelser. Mere om det hele kan du læse i rubrik nedenfor.

Der er i øvrigt lige blevet sendt påmindelser om medlemsindbetaling ud: vi har brug for at være så mange som muligt, når vi søger til NNP bestyrelserne, og vi er heldigvis nu over 700 medlemmer og har så god økonomi, at vi har vedtaget at uddele en donation på 10.000 kroner til et naturprojekt som bestyrelsen snarest vil udpege. Vær med, og husk at fortælle dem du kender om os!

God læselyst!

Kommende ture og arrangementer med DVN Midtsjælland:

Sensommertur til Saksfjed Vildmark

DVN Midtsjælland har aftalt med Thor Hjarsen, projektleder for Saksfjed Vildmark, der ejes af Hempel Fonden, at arrangere en sensommer-/efterårstur på deres arealer, for at høre om teamets erfaringer med rewilding de 900 ha. med et meget stort naturmæssigt potentiale. Du kan læse om de vilde planer og nyopstartede rewilding i Saksfjed på [deres hjemmeside her](#). Det bliver virkelig fedt at se hvor langt Hempelfonden er kommet med projektet der kun startede op sidste år, men som allerede har hegnet store arealer og udsat heste og kvæg.

Dato og tidspunkt for turen er ikke fastlagt nærmere end til august/september og vi melder nærmere ud, når det er på plads.

Inspirationstur til Tølløse Dyrehave i maj

Holbæk Kommune etablerede i 2020 skovgræsning på 42 ha i Tølløse Dyrehave med tilstødende engarealer. I området græsser Anguskvæg og der er ridedstier, klaplåger og 'skamler' som rytterne kan benytte. Holbæk Kommunes naturmedarbejdere er turledere og vil fortælle om deres erfaringer med kommunens rewilding-light projekt.

Tid og sted: d. 16/5 kl. 16 og frem til kl. 17.30. Vi mødes ved børneinstitutionen Reden, Dyrehavevej 39, hvor der er en P-plads.

Bioblitz i Trællerup i maj

Vi afholder bioblitz hos bestyrelsesmedlem i vores lokalafdeling, Tanja Jordan. På bioblitzten vil vi gennemgå Tanjas store naturgrund og se hvor mange arter vi kan finde og identificere. Tanjas arealer rummer både overdrev, enge og gamle træer, som mere eller mindre helårsafgræsses af galloway og Islænderheste. Linda Kjær-Thomsen, som er en af landets dygtigste artskendere, vil hjælpe os med at registrere arter og giver en introduktion, så man behøver ikke særlige kompetencer for at deltage, men vil helt sikkert blive klogere på artsbestemmelse af at deltage. Det er ikke obligatorisk at deltage hele tidsrummet. Man er med så længe man har lyst.

Tid og sted: Hos Tanja Jordan d. 25/5 kl. 12 og frem til kl. 02. Vi mødes på Herslevsvej 19, Trællerup, 4000 Roskilde.

Inspirationstur til Knudshoved Odde i juni

Knudshoved Odde er et naturområde, der ligger 15 km fra Vordingborg by, ud til Smålandsfarvandet. Knudshoved Odde er opdelt i to dele. Den yderste spids er selve Knudshoved. Resten er Knudshoved Odde, hvor Knudsskov ligger. Den 15 kilometer lange Knudshoved Odde giver en landskabsoplevelse, som man kun kan opleve ganske få steder i Danmark, Vi har aftalt med Peer Ravn, der er dyreholder for Knudshoved Odde rewilding-projekt, at han er turlleder for os noget af tiden, og det bliver en helt fantastisk tur!

Tid og sted: Knudshoved Odde d. 8 juni kl. 11 Vi mødes ved parkeringspladsen ved Knudsskovvej 76, 4760 Vordingborg.

Kommende ture og arrangementer med DVN Nordsjælland

Bævertur til Dronningholm i april

Vi kigger efter bævernes bo og måske er vi heldige at se en bæver også! Vi vil forsøge at få nogle gode lokalkendte og bævervidende folk med på turen.

Tid og sted: Søndag den 14 april. Kl. 19:30 ved Dronningholm.

Inspirationstur til den genetablerede Søborg Sø i juni

Vi vil se på hvordan søen udvikler sig og høre om de forvaltningstanker der er for området. De nærmere detaljer er endnu ikke på plads, men vi forventer det bliver en dejlig og informationsrig tur, måske med folk der arbejder professionelt med området.

Tid og sted: Søborg sø, søndag d. 9. juni kl. 14

Kommende ture og arrangementer med DVN Nordjylland

Naturtur til Råbjerg Mose og Hulsig Hede i marts

Lokalafdeling af Danmarks Vilde Natur, Nordjylland inviterer alle interesserede til naturtur til Råbjerg Mose og Hulsig Hede, i Frederikshavns kommune.

Praktisk info: Vi begynder dagens tur med at finde de helårsgræssende skotske højlandskvæg og/eller konik hestene ved Råbjerg Mose. Derefter besøger vi Hulsig Hede/Råbjerg Hede – (pt. ikke helårsgræssende dyr). Turguide er Eigil Torp Olesen som har et stort lokalkendskab samt Søren

Petersen, fra Tannisbugtens Naturplejeforening, som ejer de helårsgræssende dyr på arealet i Råbjerg Mose.

Kom og bliv klogere - forhåbentligt kan vi høste erfaringer, som kan bruges i arbejdet med de nationale naturnationalparker – eller har du blot lyst til at opleve noget klitnatur i topklasse – nordatlantisk klithede og et formidabelt rimmer og dobber landskab - så kom meget gerne med på tur. ?

Tid og sted: lørdag den 9. marts kl. 11.00 – forventer turen slutter ca. kl. 14.30 **Mødested:** Blæsbjergvej 9, 9982 Ålbæk **Tilmelding: ja tak - og evt. spørgsmål:** Søren Rosenberg, s.rosenberg@bbnpost.dk, mob 30 24 18 34

Kommende ture og arrangementer med DVN Fyn

Tur til Svanninge Bjerge i Kristi Himmelfart

Lene Bech Sanderhoff laver en guidet tur for os i Svanninge Bjerge og vi kan blive klogere på hvordan forvaltningen af områderne foregår og hvad tankerne er for en fremtidig bedre biodiversitet. Datoen er ikke lagt fast, men kommer med nyhedsbrev til lokalafdelingen inden længe.

Tur til Rødme Svinehaver i juni

Lene Bech Sanderhoff laver endnu en guidet tur for os i Rødme Svinehaver, der er rige på en divers og interessant flora.

Tid og sted: Søndag d. 9. juni, nærmere detaljer er ikke fastlagt, men udsendes i nyhedsbrev til lokalafdelingen.

Moseperlemorsommerfugletur til Storelung Højmosé i juni

Camilla Mehl-Ludvigsen tager os med på til Storelung højmosé for at se på moseperlemorsommerfugle.

Tid og sted: 30. juni, nærmere detaljer er ikke fastlagt, men udsendes i nyhedsbrev til lokalafdelingen.

Rundvisning i Camilla Mehl-Ludvigsens vilde have og foredrag om opdelingen af landet af PHD-studerende Christina Elvira Dahl i august

Vi ser på hvordan man kan hjælpe den vilde natur på sin egen matrikel og hvordan forskellige vild-medvilje-tiltag kan udføres i praksis og slutter af med foredrag om arealforbrug og opdeling af landet, af Christina Elvira Dahl, som forsker i emnet og rådgiver kommunerne om hvordan de får folk til at være positive omkring vildere natur.

Tid og sted: 5560 Aarup, adresse og tidspunkt, samt info om tilmelding følger i nyhedsbrev fra lokalafdelingen.

Naturnationalparkerne på skinner igen

Miljøstyrelsen meldte i sidste uge ENDELIG at naturnationalparkerne igangsættes igen. I pressemeddelelsen blev det udmeldt at:

- Det forventes, at etableringen af de to første: Naturnationalpark Gribskov og Fussingø kan starte i september 2024.
- Man fastholder at NNP bliver med vild natur og store græssende dyr.
- Der nedsættes lokale bestyrelser der skal sikre den lokale opbakning. Bestyrelserne erstatter de nuværende projektgrupper, hvis medlemmer er inviteret til at indstille kandidater.
- Der er fortsat dispensation i forhold til Dyrevelfærdsloven, denne skal fortsat evalueres efter 1 år fra åbningen.
- De 15 vedtagne NNP fastholdes. De yderligere 5 som står i regeringsgrundlaget er ikke nævnt.
- Bestyrelsen for naturnationalparken i Gribskov skal have mulighed for at drøfte udsætningen af elge, så der kan sikres lokal opbakning til beslutningen. Hvis et flertal i bestyrelsen ønsker, at der ikke skal udsættes elge, vil regeringen følge denne beslutning.

I DVN hæfter vi os ved at loven og hensigterne med NNP står uændret, og at bestyrelsernes magt kommer til at afspejle det som projektgrupperne havde. En positiv forskel er måske, at Magnus Heunicke ved samråd om NNP i uge 9, slog fast at man skal være FOR NNP-konceptet, for at kunne sidde i bestyrelsen, hvilket måske udelukker nogle af de vrede modstandere der ellers havde sæde i projektgrupperne.

Vi er ærgerlige over at elge skal tages op til revision, og vil naturligvis arbejde hårdt for at der kommer elge i Gribskov. Vi VIL have ægte populationer og fysisk intakte vilde dyr så mange steder som overhovedet muligt, og elgen er et af dem som ingen hidtil har foreslået at kastrere, så det er meget vigtigt at der kommer elge til Sjælland.

Bestyrelsen er i fuld gang med at koordinere indstillinger af gode folk til bestyrelserne. Vi håber at alle der har siddet i projektgrupperne vil fortsætte deres gode arbejde i bestyrelserne, og vi knokler for at gøre indstillingerne så professionelle og attraktive for Natyrstyrelsen, at de selvfølgelig tager os med alle steder. Vi bruger også anledningen til at presse på for at komme ind i de NNP hvor vi ikke fik lov i første omgang.

Hørings svar på urørt skov

De vedtagne urørte skove har været i høring, og vi har lagt os i selen for at komme med høringssvar til så mange som muligt, for at Naturstyrelsen får en modvægt til de mange modstandsprægede svar, men også for at presse på for at det også i disse områder, bliver naturen der prioriteres først. Du kan se [alle DVNs høringssvar](#) på hjemmesiden.

Naturmødet i maj

DVN har igen i år en stand på Naturmødet. Her vil vi servere lidt kage og kaffe og på forskellig vis formidle viden om de nye NNP og den vilde natur. Vi holder også en lille medlemsammenkomst ved standen, hvor vi håber mange DVN-medlemmer vil lægge vejen forbi. Hvis man har lyst til at stå i

standen et par timer en dag, må man meget gerne skrive til Rikke Anker Jensen på rikken78@gmail.com eller på Messenger.

Naturmødet foregår 23.-25. maj i Hirtshals, læs mere på [Naturmødets hjemmeside](#).

EU har vedtaget naturgenopretningsloven

Den nye lov fastsætter et mål for EU om at genoprette mindst 20 % af EU's land- og havområder inden 2030 og alle økosystemer, der har behov for genopretning, inden 2050.

Loven blev vedtaget efter et gyserlignende forløb. Lige til det sidste var der stor tvivl om udfaldet, da store dele af højrefløjen i Europa-Parlamentet langt fra er begejstret. Bl.a. den kristenconservative EPP meddelte, at de ville stemme imod loven, da de mente at den ville få for store konsekvenser for de europæiske landmænd. Ved afstemningen viste der sig imidlertid at være et endog komfortabelt flertal for loven: 329 for og 275 imod.

Det skal dog bemærkes, at i forhold til det oprindelige lovforslag er det vedtagne forslag blevet udvandet en hel del med bla. dispensationsmuligheder, i forbindelse med ministerrådets vedtagelse i november sidste år.

Nu skal loven også vedtages af Rådet, inden den offentliggøres i Den Europæiske Unions Tidende og træder i kraft 20 dage senere.

Hvad loven konkret vil betyde for Danmark må vi se, når loven implementeres herhjemme. Men det er et væsentligt skridt fremad, selv om mange af de grønne organisationer helst havde set det oprindelige ministerrådsudkast vedtaget. Der er dog ikke tvivl om, at hvis Danmark ellers helhjertet lægger sig i selen for at følge loven, vil det betyde store og væsentlige forbedringer af dansk natur.

Årets repræsentantskabsmøde vel overstået

D. 25 februar afholdt DVN sit første repræsentantskabsmøde, og foreningen er nu fuldt demokratisk. Referatet fra mødet kan findes samt bestyrelsens årsberetning kan findes [HER](#). Valget til hovedbestyrelsen faldt ud således:

- Danna Borg Formand,
 - Rikke Anker Jensen næstformand
 - Nina Holme Berg kasserer/medlemmer
 - Karen Schousboe
 - Jens Lykkebo
 - Bjarne Mahler Schou
 - Henrik Rødgaard
 - Wilhelm Lorenzen Fabricius 1. suppleant
 - 2. suppleant er vakant
-

Klog på Vildskab!

Vi fortsætter her vores serie om de store dyrs genkomst i naturen. I anledningen af at nationalparkerne igen er i proces, sætter vi spot på de herbivorer, som er tiltænkt økosystem-mæssige nøglefunktioner. Den første art vi ser nærmere på, er elgen.

Elg, *Alces alces*

Øjenkontakt i Lille vildmose. Foto: Kasper Malmberg

Lille Vildmose er pt. Det eneste sted i Danmark, hvor man kan opleve elge i noget der ligner naturlige omgivelser. I henhold til forvaltningsplanerne, er det planen, at der skal udsættes elg i Grib Skov. Selv om elgen i nordisk sammenhæng, er et kæmpedyr - går den i ét med skoven.

Mange har forgæves forsøgt at få et glimt af den i Lille Vildmose. Med en skulderhøjde på over 2 meter, en længde på ca. 3 meter og en vægt på 5-700 kg, er elgen den største nulevende hjort. Den er udbredt i Europa, Asien og Nordamerika, hvor den lever i tempererede og sub-alpine skove.

Elgen er en udpræget browser, som lever af blade, kviste og knoppe. Elgen både svømmer og dykker og den er dermed en af de få arter, som kan medvirke til at holde de ferske vande (åer og søer) fri af planteopvækst.

Indtil omkring år 1.000 fandtes der elge i store del af Europa. Voldsom jagt har presset elgen ind i dens nuværende udbredelse. Man regner med at elgen forsvandt fra Danmark for omkring 5.000 år siden.

Elgen har flere gange krydset Øresund, men ikke i et omfang, der har ført til at den har kunnet genetablere sig.

Når elgen nu ønskes udsat i nogle af naturnationalparkerne, er det bla. for at undersøge hvordan de påvirker økosystemet og deres effekt på planteopvæksten, men også effekten af sam-græsning med de arter, de sættes ud sammen med. På den måde kan naturnationalparkerne ses som en slags laboratorier, hvor forskellige græssere og græsningsregimer bliver undersøgt.

I sig selv er naturnationalparkerne også en spændende nyskabelse - for første gang i mange tusinde år får vi mulighed for at se effekten af græssere og browsere i om ikke, så i langt højere tæthed, end vi ser i det åbne landskab. Uagtet at forvaltningsplanerne kunne have tilgodeset naturen endnu mere, så er det der igangsættes nu, noget vi alle kan glæde os over og se frem til!

www.danmarksvildnatur.dk • info@danmarksvildnatur.dk • www.facebook.com/danmarksvildnatur
Bank 9070-1633530994 • MobilePay 630913 • CVR 42914142